

**UCHWAŁA NR LXII/406/2023
RADY GMINY KRASZEWICE**

z dnia 28 grudnia 2023 r.

**w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Kraszewice na lata 2024-2028**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) w związku z art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151) oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.) Rada Gminy Kraszewice uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Kraszewice na lata 2024-2028 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kraszewice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 roku.

Przewodniczący Rady Gminy
Kraszewice

Artur Chowański

Załącznik do uchwały nr LXII/406/2023
Rady Gminy Kraszewice
z dnia 28 grudnia 2023r.

GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
DLA GMINY KRASZEWICE NA lata 2024-2028

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	str.3
I. Diagnoza lokalnej sytuacji w zakresie problemów związanych z używaniem substancji przez mieszkańców gminy	str.4
II. Lista aktualnych problemów wynikających z analizy danych statystycznych pozyskanych od podmiotów Gminy Kraszewice.	str.18
III. Planowane zadania wskazane w Narodowym Programie Zdrowia.	str.19
IV. Planowane zadania z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.....	str.19
V. Zasoby Gminy w rozwiązywaniu problemów alkoholowych.	str.23
VI. Koordynowanie i sposoby realizacji zadań Programu.....	str.24
VII. Finansowanie zadań Programu.....	str.24
VIII. Wynagradzanie członków komisji.....	str.27
IX. Podstawy prawne regulujące kwestie realizacji działań z przedmiotowego zakresu	str.25
X. Materiały źródłowe.....	str.25

Wprowadzenie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przeciwdziałania Narkomanii na rok 2023, zwany dalej Programem, jest elementem gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych. Opiera się na wytycznych Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom oraz Narodowego Programu Zdrowia.

Zadania i cele określone w programie są inicjowane i realizowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powołaną przez Wójta Gminy Kraszewice. Istotą tego programu jest skoordynowana pomoc wszystkim zagrożonym. Pomoc - to znaczy minimalizowanie skutków alkoholizmu, narkomanii, nikotynizmu, przemocy oraz przede wszystkim zapobieganie i profilaktyka. Profilaktyka, jako zespół działań przeciwdziałających zagrożeniom, których wystąpienie lub potęgowanie w przyszłości wydaje się wysoce prawdopodobne, powinna koncentrować się szczególnie na wspieraniu głównych czynników chroniących tj. na edukacji, uświadamianiu i wskazywaniu alternatywnych sposobów radzenia sobie z sytuacją trudną, konfliktową, jak skutecznie bez używek rozładować napięcie i rodzącą się agresję, na wyrabianiu umiejętności mówienia „nie” w sytuacjach, gdy młody człowiek jest poddany presji otoczenia (zwłaszcza kształtowanie silnej więzi rodzinnej, rozwijanie zainteresowań nauką szkolną, sportem, aktywnym spędzaniem czasu wolnego, wzmacnianie gotowości do respektowania norm i wartości). Program ten adresowany jest do osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu, narkotyków i innych używek oraz wszystkich, którzy poprzez występowanie zjawiska uzależnienia doświadczają przemocy w rodzinie. Problemy wynikające z tych patologii obejmują swoim zasięgiem całą populację. Osobnym, szczególnym podmiotem, na który powinno się nakierować wzmożone działania to ci, którzy z racji wieku dopiero zaczną stawać przed wyborami dotyczącymi ilości i częstotliwości picia, czyli dzieci i młodzież. Młodzi ludzie mają tendencje do podejmowania różnorodnych zachowań ryzykownych dla zdrowia - używanie różnych substancji psychoaktywnych, podejmowanie ryzykownych zachowań seksualnych itp. Warto podkreślić, że właśnie alkohol jest najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży, a piwo najczęściej spożywanym napojem alkoholowym. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przeciwdziałania Narkomanii na lata 2024-2028 określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizowania szkód społecznych i indywidualnych wynikających z nadużywania substancji psychoaktywnych.

W krajach europejskich alkohol jest traktowany jako towar szczególny i tym samym nie podlega regułom wolnego rynku. Handel alkoholem jest reglamentowany. W Polsce za realizację polityki ograniczającej dostępność alkoholu odpowiedzialny jest samorząd gminny. Reglamentację alkoholu rozpoczyna rada gminy poprzez uchwały określające liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i ograniczenia godzin nocnej sprzedaży napojów alkoholowych. Za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych gmina pobiera opłaty, które przeznacza na rozwiązywanie problemów, generowanych przez spożywanie alkoholu. W odniesieniu do alkoholu wyróżnia się dwa rodzaje dostępności: ekonomiczną, która rozumiana jest jako relacja między ceną alkoholu a dochodami konsumentów oraz fizyczną określającą gęstość punktów sprzedaży napojów alkoholowych, ich rozmieszczenie na terenie gminy oraz godziny otwarcia placówki. W ramach ograniczania dostępności alkoholu ustawodawca wprowadził regulacje centralne, wynikające wprost z zapisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz regulacje lokalne, wprowadzone przez samorząd.

Program uwzględnia również zawarte w zapisie art. 12, ust. 7 cytowanej ustawy działania w zakresie ograniczania dostępności alkoholu, w tym dotyczące maksymalnej liczby zezwoleń, usytuowania miejsc sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych oraz ograniczenia godzin sprzedaży nocnej napojów alkoholowych.

I. Diagnoza lokalnej sytuacji w zakresie problemów związanych z używaniem alkoholu innych substancji psychoaktywnych przez mieszkańców gminy

1. Szkoły, przedszkola i placówki wsparcia dziennego dla dzieci.

W celu przeprowadzenia diagnozy zagrożeń społecznych na terenie Gminy Kraszewice przeprowadzono **badania ankietowe**.

Badanie to objęło trzy wybrane grupy mieszkańców:

- ✓ uczniów szkół podstawowych,
- ✓ dorosłych mieszkańców gminy,
- ✓ właścicieli i sprzedawców punktów sprzedaży napojów alkoholowych.
- ✓ Aby analiza ta była bardziej miarodajna, badaniem objęto różne grupy wiekowe respondentów. Analiza i interpretacja danych pozwoliła na sformułowanie wniosków

oraz rekomendacji względem planowanych przyszłych działań profilaktycznych na terenie Gminy Kraszewice.

✓

Problematyka badawcza koncentrowała się wokół zagadnień dotyczących przyjmowania substancji psychoaktywnych, głównie alkoholu i narkotyków, a także wiedzy młodych ludzi na temat ich dostępności na terenie Gminy Kraszewice. Respondenci pytani byli także o motywy sięgania po substancje psychoaktywne oraz o opinie na temat wiedzy ich rodziców na powyższy temat. W badaniach zostało również poruszone zagadnienie dotyczące uzależnień behawioralnych, szczególnie tych, które związane są z korzystaniem z Internetu oraz urządzeń elektronicznych i ich wpływ na życie młodych oraz dorosłych mieszkańców gminy.

✓

Zagrożenie dzieci i młodzieży substancjami psychoaktywnymi jest szczególnie niepokojącym zjawiskiem, mającym miejsce w dzisiejszej rzeczywistości. Wymaga ono diagnozowania i podejmowania środków zaradczych. Celem podjętych badań była próba określenia obszaru zagrożenia substancjami psychoaktywnymi wśród młodzieży wybranych szkół oraz rozmiaru badanego zjawiska. W szczególności miano na celu pozyskanie informacji na temat obecności substancji psychoaktywnych w środowisku młodych ludzi, ich poczucia zagrożenia oraz doświadczenia w tym zakresie.

✓

Substancje psychoaktywne są to takie środki chemiczne, które poprzez swoje działanie na organizm człowieka powodują zmiany w jego samopoczuciu oraz zmieniony (zafałszowany) odbiór otaczającej go rzeczywistości. Przyjmowanie tych substancji wiąże się z bardzo dużym prawdopodobieństwem uzależnienia się.

✓

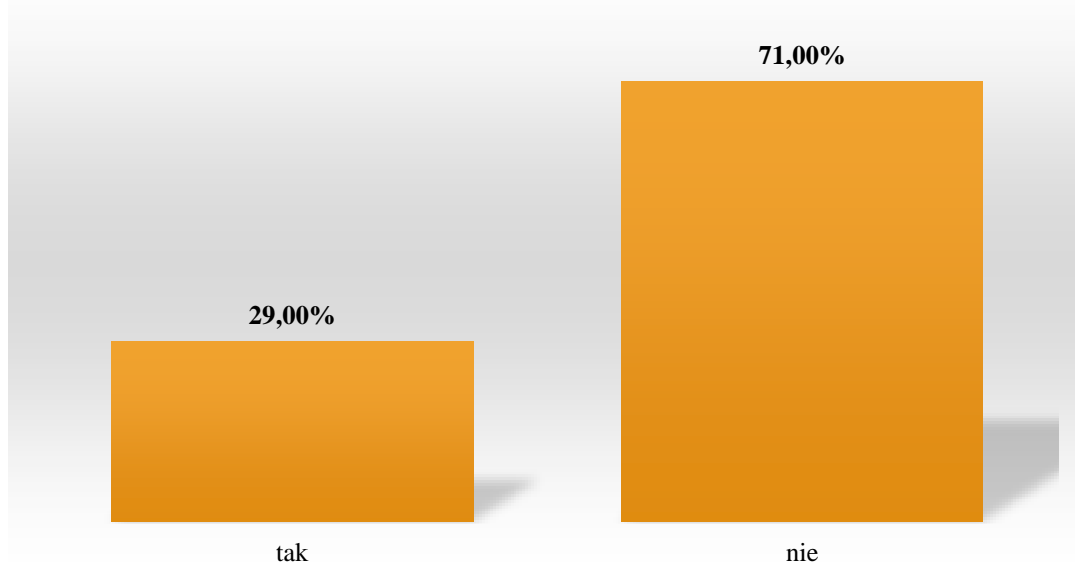
W Polsce obowiązuje podział **substancji psychoaktywnych** na trzy główne grupy: alkohol, opiaty, leki uspokajające i nasenne (działające głównie rozluźniająco, uspokajająco, nasennie) kanabinoles i inne substancje halucynogenne, lotne rozpuszczalniki (działające głównie euforycznie, powodujące omamy, urojenia).

✓

Mimo prowadzonych na szeroką skalę działań profilaktyczno-edukacyjnych, dotyczących szkodliwości spożywania alkoholu i konsekwencji, jakie niesie ze sobą jego nadużywanie, nadal pozostaje on najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną. Mało tego, także najbardziej dostępną również dla młodzieży. Zwłaszcza alkohole niskoprocentowe traktowane są często przez młodych ludzi jako swego rodzaju forma rozrywki. Nie widzą oni zagrożenia i nie trafia do nich argument, że jest to ta sama substancja psychoaktywna, tyle że w różnym stężeniu procentowym.

- ✓
- ✓ Znaczący wpływ na sięganie przez młodzież po napoje alkoholowe, zwłaszcza te niskoprocentowe, mają media. Reklamy przekonują, że piwo to napój orzeźwiający, który kojarzy się z zabawą, energią, młodością. Okazuje się, że aż 82% młodzieży uważa, że piwo nie jest alkoholem. Reklamy piwa pojawiające się w czasie największej oglądalności przedstawiają ludzi szczęśliwych, zrelaksowanych, otoczonych przyjaciółmi. Młodzi identyfikując się z bohaterami reklam, chcą spędzać czas podobnie. Browary dążą, by ich wizerunek odbierany był pozytywnie, wbrew zakazowi ustawodawcy sponsorują sport, akcje charytatywne, organizują pikniki i biesiady, po to by przyciągnąć młodego człowieka, chcąc pozyskać nowego potencjalnego konsumenta.
- ✓ W ostatnich latach pojawiły się nowe grupy konsumentów – nastolatki kobiety, które łatwiej przyswajają sobie nowe trunki nie przywiązując wagi do tradycji alkoholowych, są nośnikami nowych wzorów picia. Dyskoteka, koncert, klub muzyczny to miejsca, w których wypada bywać, jest to modne i na czasie, a są one nierozdzielnie związane z konsumpcją alkoholu.
- ✓
- ✓ Zapytaliśmy uczniów szkół Gminy Kraszewice, czy kiedykolwiek pili alkohol. Twierdząco na to pytanie odpowiedziało

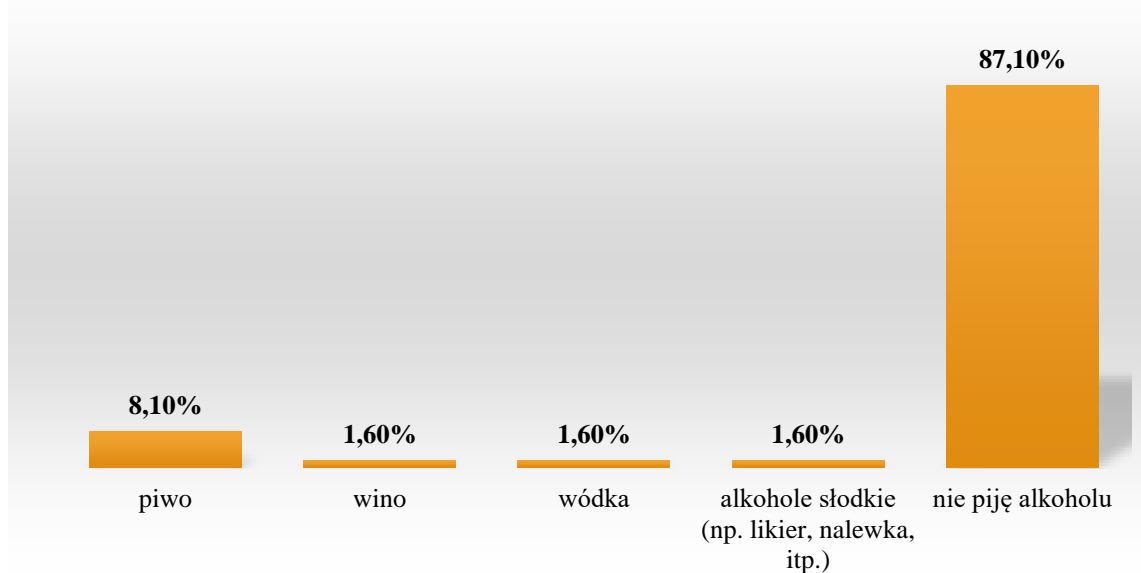
Czy kiedykolwiek piłeś/aś alkohol?

- ✓
- ✓

- ✓ Warto przy tym pamiętać, że dla dzieci poniżej 15 roku życia, a takie właśnie m. in. brały udział w badaniu, nawet niewielka ilość alkoholu, niegroźna dla dorosłych, jest niebezpieczna, dlatego, że zaburza ich procesy rozwojowe. Dotyczy to nie tylko rozwoju biologicznego, ale też emocjonalnego, intelektualnego i społecznego.
- ✓ Jest to zatem problem nad którym warto się zastanowić i podjąć działania edukacyjno-profilaktyczne w tym zakresie.
- ✓ Zapytaliśmy również badanych po jakiego rodzaju alkohol sięgają najczęściej. Najpopularniejszym napojem alkoholowym wśród młodych ludzi z Gminy Kraszewice jest piwo. Po ten rodzaj alkoholu sięga 8,1% ankietowanych. Picie wina, wódki i alkoholi słodkich (np. likier, nalewka, itp.) zadeklarowało po 1,6% uczniów.

Jaki alkohol pijesz najczęściej?

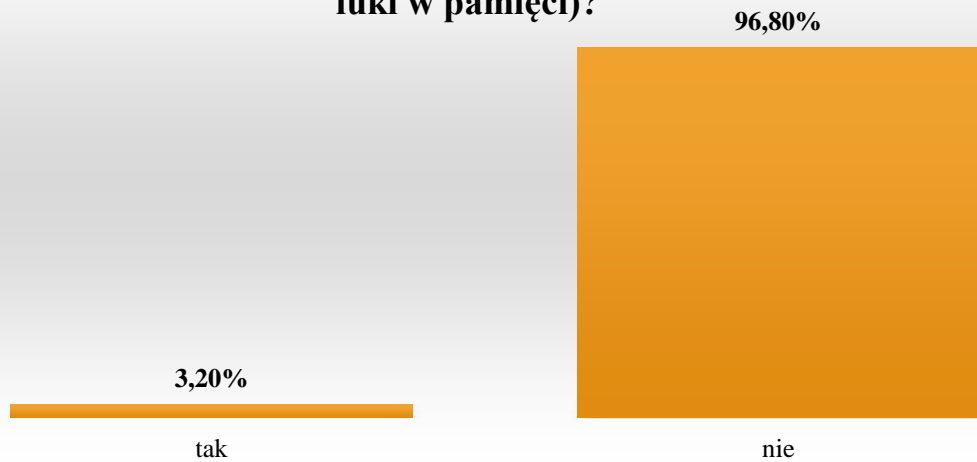

- ✓
- ✓
- ✓ Chcieliśmy również posiąść wiedzę na temat upijania się badanych. 96,8% odpowiedziało negatywnie na powyższe pytanie. Jednak 3,2% na pytanie to odpowiedziało pozytywnie.

✓

Czy kiedykolwiek zdarzyło Ci się upić? (doprowadzić do stanu, w którym zataczałeś/aś się, belkotałeś/aś, miałeś/aś luki w pamięci)?

✓

- ✓ Zapytaliśmy uczniów szkół Gminy Kraszewice o ich opinię na temat powodów sięgania przez młodzież po alkohol.

✓

Z jakiej przyczyny młodzież sięga po alkohol?

✓

✓

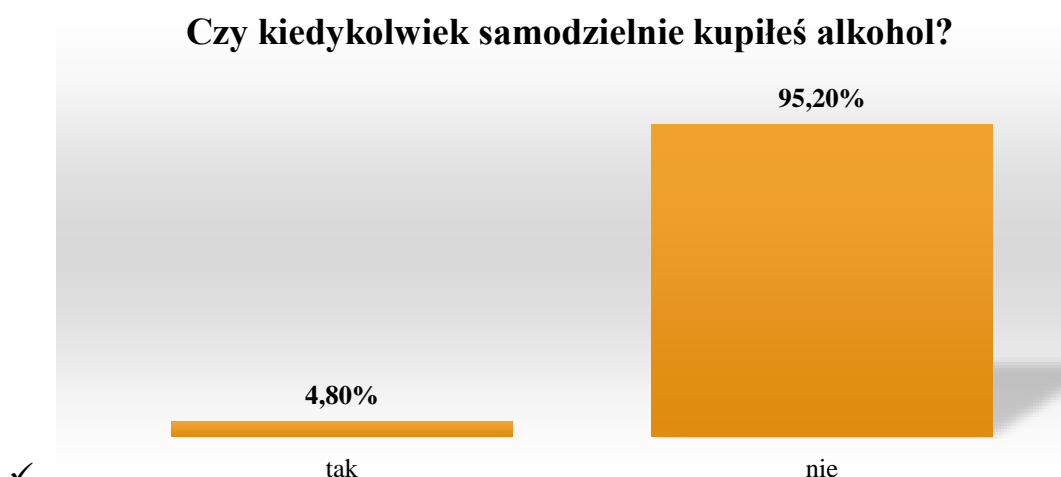
- ✓ 67,7% młodzieży biorącej udział w badaniu po alkohol sięga bo on pomaga bawić się na imprezach. 38,7% badanych uczniów uważa, że picie alkoholu pozwala dostosować się do grupy. 27,4% uważa, że młodzież pije żeby poprawić sobie zły nastrój, a 22,6% uważa, że alkohol pomaga, gdy czujesz się przygnębiony lub nerwowy. 8,1% badanych lubi czuć się w ten sposób.

✓

- ✓ Zapytaliśmy również młodzież szkół Gminy Kraszewice, czy rodzice wiedzą o spożywaniu przez nich alkoholu.

- ✓
- ✓
- ✓ 11,3% badanej młodzieży odpowiedziało, że rodzice wiedzą, że ich dzieci piją alkohol, a 3,2% odpowiedziało, że rodzice o tym fakcie nie wiedzą,
- ✓ Ostatnie pytanie dotyczące problematyki spożywania alkoholu przez uczniów szkół podstawowych Gminy Kraszewice dotyczyło możliwości zakupu alkoholu przez osoby, które nie ukończyły 18 roku życia.
- ✓ 4,8% badanej młodzieży zadeklarowało, że kiedykolwiek zakupiło samodzielnie alkohol.
- ✓ 95,2% na pytanie czy kiedykolwiek samodzielnie zakupiło alkohol odpowiedziało negatywnie.

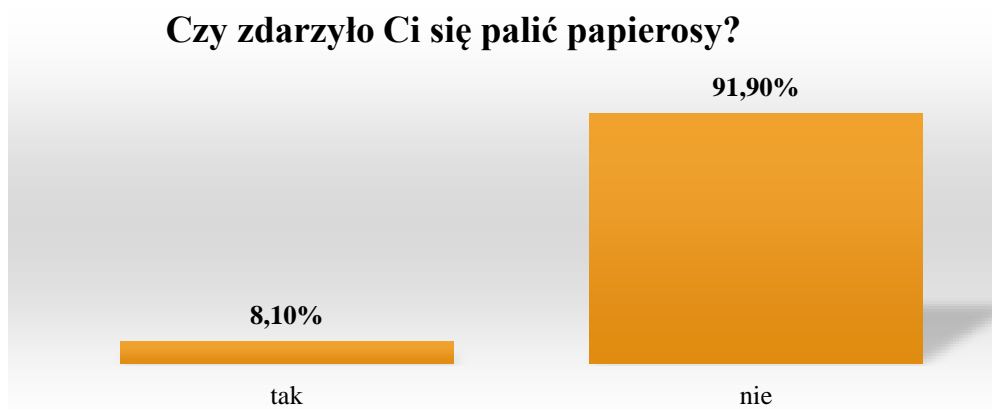

- ✓
- ✓
- ✓ Z młodzieżą poruszono również problematykę palenia papierosów, która jak się okazuje nadal pozostaje aktualną. Według badań ESPAD 2019 w czasie całego życia

jakiegokolwiek doświadczenie z paleniem miało 49,9% uczniów klas trzecich gimnazjalnych i 65,5% uczniów klas drugich szkół ponadgimnazjalnych.

- ✓ Badania wśród młodzieży rozpoczęliśmy od poproszenia uczniów o odpowiedź na pytanie, czy zdarzyło im się palić papierosy.
- ✓ **8,1% badanej młodzieży odpowiedziało twierdząco na pytanie czy zdarzyło im się palić papierosy.** 91,9% udzieliło negatywnej odpowiedzi.
- ✓ Warto tu zaznaczyć, że palenie papierosów (i bliźniaczych wyrobów) jest szkodliwe, a ponadto ich używanie przez osobę nie mającą ukończonych 18 lat może być uznane za przejaw demoralizacji. To z kolei skutkuje konsekwencjami zarówno dla osoby niepełnoletniej (nie karnymi, a mającymi na celu „przywrócenie do porządku”), a nawet jej rodziców.

✓

✓

✓

✓ **Młodzież a narkotyki**

✓

- ✓ Mimo iż temat tzw. dopalaczy w ostatnim czasie nieco ucichł, nie oznacza to, że problem zażywania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych przez młodych ludzi zniknął. Na podstawie obserwacji można jedynie stwierdzić, że zmienia się „popularność” poszczególnych substancji. A młodzież niestety nadal w narkotykach szuka rozrywki, zapomnienia, ucieczki od problemów. Niezależnie od motywacji, jak również od środków, jakie młodzi ludzie przyjmują, narkotyki stanowią ciągle śmiertelne zagrożenie.

✓

- ✓ **Moje dziecko na pewno by tego nie zrobiło** — tak myśli większość rodziców przekonanych o tym, że problem uzależnienia od środków zmieniających

świadomość nie dotyczy ich rodziny. Tymczasem po narkotyki i dopalacze sięgają również dobrzy uczniowie, z którymi nie było do tej pory problemów wychowawczych. Dlaczego to robią? Na jakie elementy życia dziecka zwrócić uwagę, by móc zapobiec temu, by dziecko rozpoczęło przygodę ze środkami psychoaktywnymi?

✓

- ✓ Kolejnym, istotnym pytaniem jakie zadaliśmy uczniom szkół Gminy Kraszewice, dotyczyło ich osobiście. Zapytaliśmy, czy kiedykolwiek zażywali narkotyki. **Twierdząco na to pytanie odpowiedziało 1,6% badanych.**

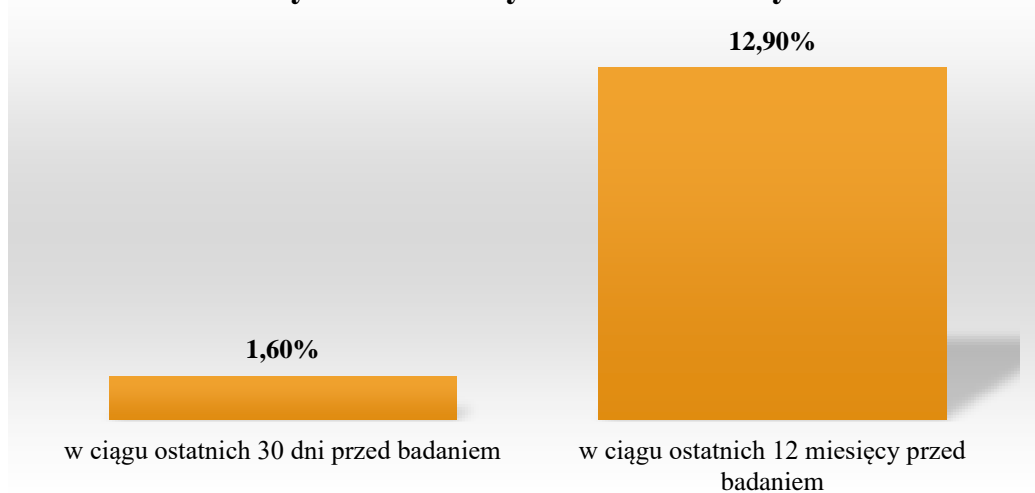
✓

✓

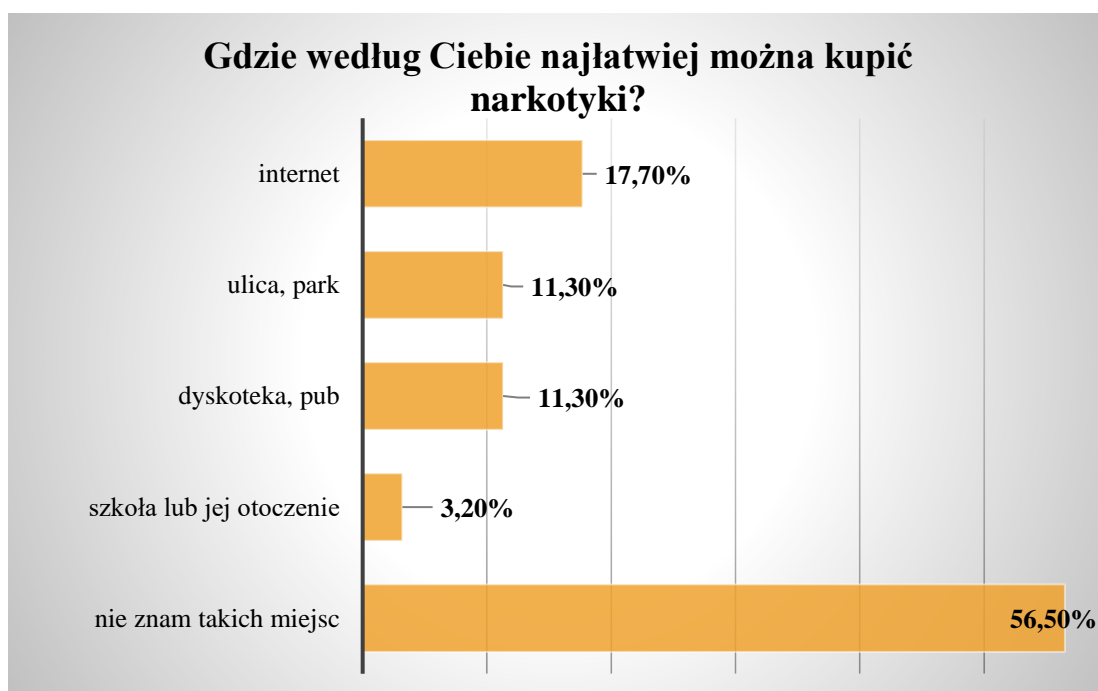
- ✓ Zapytaliśmy także młodych respondentów o to, kiedy ostatnio zażywali narkotyki. Zgodnie z europejskim standardem, doświadczenia związane z używaniem narkotyków w ciągu 30 dni przed badaniem są wskaźnikiem bieżącego używania. Odpowiedzi udzielali uczniowie, którzy wcześniej zadeklarowali, że zażywali narkotyków.

Kiedy ostatnio zażywałeś/aś narkotyki?

- ✓
- ✓ Okres ostatnich 30 dni przed badaniem można przyjąć za wskaźnikowy dla względnie częstego używania i 1,6% respondentów ten właśnie okres wskazało. 12,9% narkotyki zażywało w ciągu ostatnich 12 miesięcy przed badaniem.

- ✓
- ✓ Zapytaliśmy również badanych, gdzie według nich najłatwiej można kupić narkotyki.
- ✓

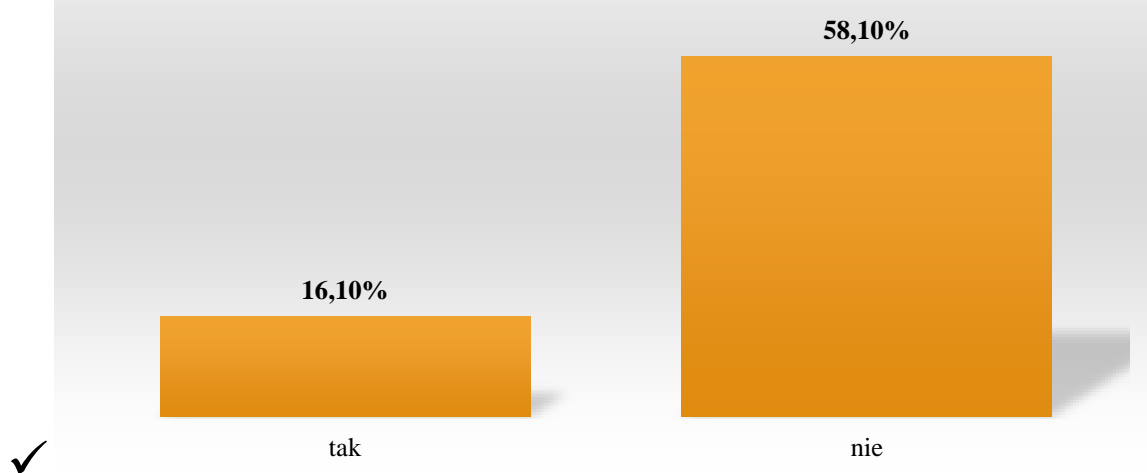
- ✓
- ✓
- ✓ 56,5% badanej młodzieży z terenu Gminy Kraszewice nie zna takich miejsc gdzie można kupić narkotyki. Na Internet wskazuje 11,3% ankietowanej młodzieży. O ulicy

i parku oraz dyskoteci i pubie mówi po 11,3% respondentów Na szkołę i jej otoczeniu wskazuje 3,2% ankietowanych.

- ✓ Powszechnie uważa się, że skuteczna profilaktyka jest optymalnym sposobem hamowania rozwoju lub ograniczania skali zjawisk uznanych za dolegliwe społecznie. Głównie z tego względu jest znacznie bardziej opłacalna niż kosztowne działania zaradcze konieczne w sytuacji, gdy wzrasta skala niepożądanych zjawisk. Zgodnie z takim rozumieniem profilaktyka używania substancji psychoaktywnych to zmniejszanie ryzyka ich używania oraz związanych z tym problemów, poprzez opóźnienie lub przeciwdziałanie inicjacji, niedopuszczanie do poszerzania się kręgu osób – szczególnie ludzi młodych, eksperymentujących z legalnymi i nielegalnymi substancjami.
- ✓ Dlatego też zapytaliśmy uczniów szkół podstawowych Gminy Kraszewice czy według nich wiedza o narkotykach i skutkach ich działania jest wśród młodzieży wystarczająca. Tylko 16,1% młodych ludzi odpowiedziało na to pytanie twierdząco. 58,1% uważa, że wiedza takowa nie jest wystarczająca.

✓

Czy według Ciebie wiedza o narkotykach i skutkach ich działania jest wśród młodzieży wystarczająca?

2. Uchwały i zarządzenia oraz rynek alkoholowy dotyczący handlu alkoholem w Gminie.

XXX/206/2021

Uchwała NR XXX/206/2021 Rady Gminy Kraszewice z dnia 28 maja 2021 r.
 § 4. Określa się następujące zasady usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie gminy:

- 1) miejsca sprzedaży i podawania napojów alkoholowych nie mogą być usytuowane w odległości mniejszej niż 50 m od następujących obiektów:
  - a) placówki oświatowo-wychowawcze
  - b) obiekty kultu religijnego,
  - c) zakłady opieki zdrowotnej.

	2019	2020	2021	2022
Liczba uchwalonych zezwoleń ogółem	66	66	60	60
Liczba zezwoleń wydanych przedsiębiorcom ogółem	40	37	37	37
Liczba niewykorzystanych	26	29	23	23

Wartość alkoholu sprzedanego w placówkach na terenie gminy na podstawie oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców oraz kwota, którą rocznie przeznaczają na zakup alkoholu statystyczny mieszkaniec Gminy.

	2018	2019	2020	2021	2022
Wartość sprzedanego alkoholu ogółem w placówkach na terenie gminy Kraszewice, na podstawie oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców	2399063,40	2527167,47	2484910,96	2791632,19	2677446,46
Ilość mieszkańców	3612	3616	3625	3624	3599
Kwota, którą rocznie przeznaczają na zakup alkoholu każdy, statystyczny mieszkaniec Gminy	664,20	698,89	685,50	770,32	743,94
Statystyczny mieszkaniec Gminy przypadający na jeden punkt sprzedaży	225,75	258,28	278,85	276,76	359,9

3. Punkt konsultacyjny ds. uzależnień i przemocy.

Punkt Konsultacyjny czynny jest w każdy 2 i 4 czwartek od godz. 15⁰⁰ do 20⁰⁰

Mieszkańcy gminy Kraszewice, którzy potrzebują pomocy lub wsparcia w związku z nadużywaniem substancji (alkohol, narkotyki, dopalacze), trudnością utrzymania abstynencji i ich rodziny oraz osoby w kryzysie psychicznym spowodowanym przemocą domową, mogą uzyskać wsparcie pod numerem telefonu

607 245 387

	2019	2020	2021	2022
Ilość konsultacji ogółem	159	222	204	53
W zakresie problemów alkoholowych	111	161	165	40
W zakresie przemocy w rodzinie	48	61	39	3

4. Ośrodek Pomocy Społecznej i Zespół Interdyscyplinarny ds. przemocy w rodzinie.

rok	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba rodzin objętych pomocą	158	137	150	187	117	106
Liczba rodzin z problemem alkoholowym	10	11	8	5	6	4
Liczba nowych NK	4	5	6	5	5	2
Liczba NK w rodzinie z problemem alkoholowym	4	3	6	3	4	1

5. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zadania ustawowe komisji.

Zadania Komisji	2018	2019	2020	2021	2022
Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu wobec osób uzależnionych od alkoholu, w tym:	3	5	5	6	6
liczba przyjętych wniosków	3	4	3	5	5
liczba osób zmotywowanych do podjęcia leczenia dobrowolnego	2	5	2	1	-
liczba osób, które zostały skierowane na badanie przez biegłych	3	5	3	6	4
liczba wniosków skierowanych do sądu.	1	3	3	3	4

Realizowanie działań kontrolnych w stosunku do podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych, w tym:	1	1	0		
liczba zaplanowanych kontroli	1	1	0	13	13
liczba przeprowadzonych kontroli	1	1	0	25	12
liczba zaopiniowanych wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	6	2	0	2	5
Udział członków komisji w pracach grup roboczych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie	2	4	3	4	4

6. Komisariat/posterunek Policji

Działania	2018	2019	2020	2021
Zdarzenia związane z alkoholem	7	11	7	10
Izba wytrzeźwień lub policja/izba zatrzymań	4	4	8	-

II. Lista aktualnych problemów wynikających z analizy danych statystycznych pozyskanych od podmiotów.

1. Duża liczba niewykorzystanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych – w roku 2021 - **23** w kolejnym 2022 roku – **23**
2. Wysokie wartości sprzedanego alkoholu ogółem w latach 2017-2020.
3. Wysoka kwota, którą rocznie przeznaczają na zakup alkoholu każdy mieszkaniec Gminy.
4. Łatwy dostęp do alkoholu.
5. Duże spożycie alkoholu przez dzieci i młodzież.
6. Szkody zdrowotne i rozwojowe u dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.
7. Niski wiek inicjacji alkoholowej uczniów.
8. Rodzice podchodzą liberalnie do picia alkoholu przez ich dzieci.
9. Duży procent osób dorosłych pije alkohol w sposób ryzykowny.
10. Uczniowie sięgają po napoje wysokoprocentowe.
11. Duży odsetek młodzieży deklaruje kontakt i eksperymentowanie z narkotykami.

Problemy wynikające z diagnozy	Cele możliwe do osiągnięcia poprzez realizację zadań
Duża dostępność alkoholu w Gminie:	<p><u>Cel główny:</u> ograniczenie dostępności alkoholu w Gminie poprzez:</p> <p><u>Cele szczegółowe:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - obniżenie liczby zezwoleń niewykorzystanych przez przedsiębiorców - zwiększenie odległości punktów sprzedaży od obiektów chronionych - ograniczenie godzin nocnej sprzedaży napojów alkoholowych w placówkach detalicznych (sklepy, w tym na stacjach paliw). - zwiększenie kontroli punktów sprzedaży
Duży procent osób dorosłych pije alkohol w sposób ryzykowny.	<p><u>Cel główny:</u> Ograniczenie liczby osób dorosłych pijących alkohol w sposób ryzykowny.</p> <p><u>Cel szczegółowy:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Zapewnienie odpowiedniej liczby programów dla osób dorosłych pijących alkohol w sposób ryzykowny.
Duże spożycie alkoholu przez dzieci i młodzież	<p><u>Cel główny:</u> Ograniczenie picia alkoholu, w tym opóźnienie wieku inicjacji alkoholowej.</p> <p><u>Cel szczegółowy:</u> Zapewnienie udziału w programach z zakresu profilaktyki uniwersalnej.</p>
Uczniowie sięgają po napoje wysokoprocentowe.	<p><u>Cel główny:</u> Ograniczenie picia alkoholu, przez uczniów szkoły podstawowej.</p> <p><u>Cel szczegółowy:</u> Zapewnienie udziału w programach z zakresu profilaktyki uniwersalnej i selektywnej.</p>
Rodzice podchodzą liberalnie do picia alkoholu przez ich dzieci.	<p><u>Cel główny:</u> Ograniczenie liberalnego podejścia rodziców do picia alkoholu przez ich dzieci.</p> <p><u>Cel szczegółowy:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Zapewnienie możliwości udziału rodziców w warsztatach w zakresie używania alkoholu, w tym utrzymania abstynencji przez ich dzieci.
Szkody zdrowotne i rozwojowe u dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.	<p><u>Cel główny:</u> Ograniczenie szkód zdrowotnych i rozwojowych u dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.</p>

	<p><u>Cele szczegółowe:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Zwiększenie dostępności pomocy psychologicznej i socjoterapeutycznej u dzieci z rodzin z problemem alkoholowym. - Zwiększenie kompetencji nauczycieli w zakresie rozpoznawania dzieci z rodzin z problemem alkoholowym. - zdobycie lub zwiększenie kompetencji nauczycieli w zakresie pracy z dzieckiem z rodziny z problemem alkoholowym. - poprawa relacji między rodzicami /opiekunami a dzieckiem.
Przemoc rówieśnicza wśród uczniów.	<p><u>Cel główny:</u></p> <p>Ograniczenie zachowań uczniów w zakresie przemocy rówieśniczej.</p> <p><u>Cel szczegółowy:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Zapewnienie możliwości udziału w programach w zakresie przeciwdziałania przemocy rówieśniczej.
Młodzież ma kontakt z narkotykami i eksperymentuje z nimi	<p><u>Cel główny:</u></p> <p>Zwiększenie świadomości młodzieży na temat skutków używania</p> <p><u>Cel szczegółowy:</u></p> <p>Zapewnienie udziału w programach z zakresu profilaktyki uniwersalnej i selektywnej.</p>
Brak dostatecznej wiedzy mieszkańców na temat zagrożeń używania substancji	<p><u>Cel główny:</u></p> <p>Zmianę postaw i postępowania społeczności lokalnej wobec problemów alkoholowych i narkomanii.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zapewnienie możliwości udziału w spotkaniach ze specjalistami - zwiększenie działań informacyjnych

III. Planowane zadania wskazane w Narodowym Programie Zdrowia.

W Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025 zadania dotyczące przeciwdziałania uzależnieniom zawarte są w celu operacyjnym Nr 2 NPZ: „Profilaktyka uzależnień”. Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025 wskazuje kilka obszarów aktywności samorządów lokalnych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom. Są to przede wszystkim zadania związane z edukacją i promocją zdrowia, profilaktyką, ale także wspieraniem leczenia, redukcją szkód zdrowotnych oraz rehabilitacją, reintegracją społeczną i zawodową osób uzależnionych. Wszystkie te aktywności znajdują się w przedmiotowym dokumencie. Z podsumowanych danych pozyskanych od podmiotów zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych w Gminie Kraszewice sporządzono listę działań w zakresie ograniczenia dostępności alkoholu w Gminie.

1. Zmniejszenie liczby uchwalonych zezwoleń do liczby wydanych (udzielonych) przedsiębiorcom.
2. Analiza kwoty, którą rocznie przeznaczają na zakup alkoholu **359,9zł** (w 2022 roku) każdy mieszkaniec Gminy – im wyższa kwota, tym większa dostępność alkoholu i większe szkody społeczne.
3. Działania, które przyczynią się do wzrostu liczby osób przypadających na 1 punkt sprzedaży napojów alkoholowych – im wyższa liczba tym mniejsza dostępność i mniejsze szkody.
4. Ograniczenie godzin nocnej sprzedaży napojów alkoholowych w placówkach detalicznych.

Uzasadnieniem potrzeby ograniczenia dostępności alkoholu w Gminie Kraszewice są poniższe wskaźniki związane z negatywnymi skutkami spożywania alkoholu.

1. Wysokie wartości sprzedanego alkoholu ogółem w latach 2018-2022.
2. Wysoka kwota, którą rocznie przeznaczają na zakup alkoholu każdy mieszkaniec Gminy.
3. 276,76 liczba osób przypadających na 1 punkt sprzedaży napojów alkoholowych.
4. Duże spożycie alkoholu przez dzieci i młodzież.
5. Szkody zdrowotne i rozwojowe u dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.
6. Niski wiek inicjacji alkoholowej uczniów.
7. Rodzice podchodzą liberalnie do picia alkoholu przez ich dzieci.
8. Duży procent osób dorosłych pije alkohol w sposób ryzykowny
9. Uczniowie sięgają po napoje wysokoprocentowe

IV. Planowane zadania wskazane w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii

Zadania	Wskaźniki realizacji zadań
1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i narkotyków.	
a. Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego.	- liczba osób, którym udzielono porady - liczba udzielonych porad
b. Wspieranie działalności Poradni Leczenia Uzależnień	-liczba osób - wysokość środków finansowych
c. Przyjmowanie i rozpatrywanie przez GKRPA zawiadomień wobec osób uzależnionych od alkoholu lub osób wobec których istnieje podejrzenie nadużywania alkoholu i innych środków i ustalenie sposobu dalszego postępowania w zakresie leczenia.	- liczba wniosków
2. Udzielanie rodzinom, w których wstępują problemy alkoholowe, pomoc psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.	

a. Prowadzenie poradnictwa indywidualnego dla rodzin z problemem alkoholowym	- liczba udzielonych porad - liczba osób którym udzielono porady
b. Prowadzenie działalności świetlic opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci i młodzieży	- liczba dzieci przebywających na świetlicy
c. Wspieranie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego	-ilość osób
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, uzależnień behawioralnych w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.	
a. Opóźnienie inicjacji alkoholowej, narkotykowej, nikotynowej oraz zmniejszenie liczby i częstotliwości korzystania ze środków zmieniających świadomość.	-liczba szkoleń - liczba uczestników
b. Realizacja rekomendowanych programów profilaktycznych adresowanych do uczniów z placówek oświatowych Gminy.	- liczba placówek oświatowych, w których realizowane będą programy - liczba spektakli / warsztatów /spotkań - liczba uczniów
c. Organizacja dla dzieci i młodzieży i dorosłych zajęć z elementami profilaktyki. Promowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu przez rodziny, dzieci i młodzież: finansowanie zajęć, imprez i projektów realizowanych przez organizacje oraz placówki i instytucje.	- liczba uczestników
d. Wspieranie działań profilaktycznych i innych działań polegających na organizowaniu lokalnych imprez profilaktycznych o charakterze edukacyjnym, sportowym, zdrowotnym oraz lokalnych programów, projektów i kampanii skierowanych do rodzin, młodzieży i dzieci	- liczba uczestników - liczba imprez
e. Organizacja i finansowanie wydarzeń kulturalnych z elementami profilaktycznymi oraz programów rekomendowanych przez PARPA.	- liczba osób - liczba działań
f. Prowadzenie edukacji publicznej w obszarze profilaktyki i zachowań ryzykownych, przeciwdziałania przemocy w rodzinie i promocji zdrowego stylu życia	- liczba programów - liczba osób
g. Wdrożenie działań z zakresu odpowiedzialnej sprzedaży napojów alkoholowych w tym, organizowanie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych oraz innych zainteresowanych służb, prowadzenie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców	- liczba działań - liczba sprzedawców
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.	

a. Wspomaganie działalności instytucji, osób fizycznych i stowarzyszeń, które swoją działalnością służą rozwiązywaniu problemów alkoholowych, behawioralnych m.in. poprzez dofinansowanie zakupu materiałów informacyjno-edukacyjnych, niezbędnych do realizacji szkoleń, zajęć profilaktycznych oraz związanych z promocją zdrowego stylu życia.	- liczba wspartych organizacji - liczba imprez - liczba osób
b. Finansowanie -współfinansowanie szkoleń, konferencji, superwizji, seminariów dla grup zawodowych oraz specjalistów zajmujących się problemem uzależnień. Dofinansowanie szkoleń dla wybranych nauczycieli lub pedagogów szkół podstawowych z terenu gminy.	liczba wspartych organizacji - liczba imprez - liczba osób
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.	
a. Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13 ¹ (ograniczenia dotyczące reklamy i promocji napojów alkoholowych).	-liczba podjętych interwencji z art. 13 ¹
b. Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.15 (osoby objęte zakazem sprzedaży, podawania napojów alkoholowych).	-liczba podjętych interwencji z art. 15
c. Przeprowadzanie kontroli w punktach sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i w miejscu sprzedaży.	- liczba przeprowadzonych kontroli
6. Zadania gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	
Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu wobec osób uzależnionych od alkoholu, w tym:	- liczba przyjętych wniosków - liczba osób zmotywowanych do podjęcia leczenia dobrowolnego - liczba osób, które zostały skierowane na badanie przez biegłych - liczba wniosków skierowanych do sądu
Realizowanie działań kontrolnych w stosunku do podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych	- liczba zaplanowanych kontroli - liczba przeprowadzonych kontroli
Opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.	- liczba zaopiniowanych wniosków

Udział członków komisji w pracach grup roboczych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie	- liczba posiedzeń
Udział członków Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w szkoleniach, seminariach i konferencjach	- liczba szkoleń

Przy określaniu priorytetów działań w pracach nad Gminnym Programem zastosowano analizę SWOT, oceniającą zarówno wewnętrzne, jak i zewnętrzne czynniki wpływające na realizację zadań.

V. Zasoby Gminy w rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kraszewicach

- Szkoła Podstawowa im. Mariana Falskiego w Kraszewicach

Plac Wolności 1

63-522 Kraszewice

- Szkoła Podstawowa im. Kardynała Karola Wojtyły w Kuźnicy Grabowskiej

Kuźnica Grabowska 106

63-522 Kraszewice

- Publiczne Przedszkole "Mali Odkrywcy"

w Kraszewicach

Ul. Wieluńska 8a

63-522 Kraszewice

-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

ul. Wieluńska 55

63-522 Kraszewice

- Gminna Biblioteka Publiczna w Kraszewicach

ul. Wieluńska 57

63-522 Kraszewice

- Filia Biblioteczna w Kuźnicy Grabowskiej

Kuźnica Grabowska nr 114 (budynek "Dworku")

63-522 Kraszewice

- Muzeum Elementarza im. Prof. Mariana Falskiego

Kuźnica Grabowska 105

63-522 Kraszewice

VI. Koordynowanie i sposoby realizacji zadań Programu.

1. Koordynację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powierza się Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Zakupy i zlecenia zewnętrzne dokonywane są na podstawie zlecenia zadań.
3. Obsługę administracyjną i prawną Komisji zapewnia Wójt Gminy.

VII. Finansowanie zadań Programu.

Gminny Program realizowany będzie przez cały rok kalendarzowy w ramach środków finansowych, planowanych w budżecie Gminy, pozyskiwanych zgodnie z art. 18 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

VIII. Wynagradzanie członków Komisji

Członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie za:

1. Każdy udział w posiedzeniu i pracach Komisji, Zespole Interdyscyplinarnym na obszarze Gminy Kraszewice lub poza nią z tytułu pełnienia obowiązków członka Komisji.
2. W związku z podróżami służbowymi członków Komisji przysługuje im dieta, zwrot kosztów podróży i noclegów na zasadach i w wysokości określonych rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej.
3. Zwrot kosztów podróży nastąpi na podstawie polecenia wyjazdu.
4. Wynagradzanie członków Komisji za udział w posiedzeniu Komisji wynosi:
  - Przewodniczący - 16 % minimalnego wynagrodzenia za pracę,
  - Sekretarz Komisji - 16 % minimalnego wynagrodzenia za pracę,
  - Członkowie komisji - 11 % minimalnego wynagrodzenia za pracę,
6. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 4 przysługuje tylko wówczas, gdy potwierdzą oni swój udział w posiedzeniu, pracach Komisji, składając własnoręczny podpis na liście obecności, którą potwierdzi przewodniczący Komisji.
7. Wydatki na wynagrodzenia członków i zwroty kosztów podróży Gminnej Komisji realizowane są ze środków budżetu gminy przeznaczonych na realizację zadań własnych wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, określonych w niniejszym programie.

IX. Podstawy prawne regulujące kwestie realizacji działań z przedmiotowego zakresu.

Ustawy:

1. z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 2151 z późn. zm.),
2. z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 1939 z późn. zm.),
3. z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm.),
4. z dnia 11 września 2015 roku o zdrowiu publicznym (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 1608),
5. z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 991 z późn. zm.).

Programy krajowe:

1. Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025, przyjęty Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r.
2. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2023, przyjęty Uchwałą Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2022 r.

Materiały źródłowe.

1. Budowa gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych z wykorzystaniem metody drzewa problemów – drzewa celów. Katarzyna Łukowska, Katarzyna Okulicz-Kozaryn, Fundacja ETOH, Warszawa 2010.
2. Sierosławski J., Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną. Raport z ogólnopolskich badań ankietowych zrealizowanych w 2019 r. ESPAD 2019. Warszawa 2020.
3. Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2022 roku, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Warszawa 2021.

UZASADNIENIE

do uchwały Nr LXII/406/2023

Rady Gminy Kraszewice

z dnia 28 grudnia 2023 r.

w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Kraszewice na lata 2024-2028.

Podejmowanie i prowadzenie działań związanych z profilaktyką uzależnień w szczególności od alkoholu i narkotyków jest zadaniem własnym samorządów gminnych. Działania te realizowane są zgodnie z uchwalanym corocznie przez organ stanowiący gminy programem profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. W programie tym określone zostały zadania, których realizacja przyczyni się do ograniczenia spożycia alkoholu na terenie Gminy Kraszewice a także przeciwdziałać będzie skłonności do sięgania po narkotyki i inne uzależniające substancje psychoaktywne. W programie zawarto również wyniki badań ankietowych przeprowadzonych wśród mieszkańców Gminy Kraszewice będące punktem wyjścia do określenia kluczowych i najbardziej skutecznych działań w zakresie profilaktyki uzależnień.

Rozpoczęcie realizacji rzeczowej i finansowej zapisów w/w programu będzie możliwe po jego przyjęciu przez Radę Gminy Kraszewice stąd też podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.

Wójt Gminy Kraszewice

Konrad Kuświk